

СІВЕРСЬКИЙ ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Чернігівська міська громадська організація

тел. +38067 7979946 siverian@gmail.com <https://siverinstitute.vercel.app>

ЗВІТ ЗА 2024 р.

Місія «Сіверського інституту регіональних досліджень» – сприяння місцевому та регіональному розвитку; розвитку місцевого самоврядування та громадянського суспільства; розвитку науки, освіти, культури, мистецтва; проведення досліджень, пов'язаних з Чернігово-Сіверщиною та іншими регіонами України, а також з міжнародної проблематики, зокрема, з європейської та євроатлантичної інтеграції України; популяризація регіональної, української та світової історико-культурної спадщини.

Основні завдання Інституту:

- сприяння реалізації принципів децентралізації влади та її субсидіарності;
- сприяння місцевому та регіональному розвитку шляхом реалізації місцевих, регіональних, міжрегіональних, транскордонних та міжнародних ініціатив;
- сприяння діяльності, спрямованої на розвиток державної служби, служби в органах місцевого самоврядування, публічного адміністрування в цілому та управління людськими ресурсами;
- прогнозування тенденцій розвитку політичної, соціальної та економічної систем, розробка рекомендацій щодо їх реформування;
- проведення громадських компаній (адвокація), спрямованих на реалізацію мети діяльності організації;
- підвищення громадської активності різних верств населення, організація взаємодії між засобами масової інформації, громадським сектором, органами державної влади та місцевого самоврядування;
- сприяння формуванню у населення громадянської свідомості, заснованої на національних інтересах держави, європейських та загальнолюдських цінностях;
- участь у розвитку волонтерського руху, залучення членів Організації до вирішення соціально важливих проблем суспільства;
- участь у громадській діяльності, проведенні мирних зібрань (збори, мітинги, демонстрації тощо);
- поширення ідей та поглядів Організації, інформування громадськості про її діяльність в засобах масової інформації та через Internet, у тому числі через власний веб-сайт;
- сприяння розвитку інноваційних форм організації господарювання на сільських територіях;
- стимулювання поновлення традиційних промислів та ремесел;
- створення, сприяння у створенні та поширенні теле- та радіопрограм, Інтернет-ресурсів, документальних і художніх фільмів, пов'язаних з основними напрямками діяльності організації;
- здійснення науково-дослідних та експертних робіт;
- проведення незалежних наукових досліджень в галузях історії, права, економіки, публічного адміністрування та управління людськими ресурсами, екології, соціології; запровадження їх в життя;

- організація та проведення вітчизняних та міжнародних наукових, науково-практичних конференцій, семінарів, симпозіумів, «круглих столів», лекторіїв за участю вітчизняних та іноземних фахівців;
- видання та сприяння у виданні наукових, науково-популярних, аналітичних праць та збірників, літературних творів, науково-методичних посібників, науково-практичних коментарів, інфографіки; журналів, брошур, буклетів, листівок в друкованому та електронному вигляді;
- розробка нових освітніх методик, в тому числі із застосуванням інформаційних технологій;
- сприяння розвитку української культури, в тому числі реалізації програм національно-культурного розвитку, національно-патріотичного виховання та програм міжнародних стосунків;
- сприяння проведенню робіт з охорони пам'яток культури і природи;
- сприяння організації туристичної та екскурсійної діяльності, у тому числі зеленого туризму;
- налагодження контактів та співпраця з іншими об'єднаннями громадян у тому числі міжнародними;
- міжнародне співробітництво, участь у програмах міжнародного обміну, розробка проектів за участю іноземних партнерів;
- створення юридичних осіб, необхідних для виконання статутних завдань.
- інша діяльність, яка відповідає меті створення Інституту і не суперечить чинному законодавству.

У 2024 році Сівєрський інститут регіональних досліджень здійснював свою діяльність у відповідності до вищезазначених завдань та місії та надавав **такі послуги**: з координації проведення досліджень, здійснення видавничої та наукової діяльності, інформаційно-просвітницьких заходів, веб-конференцій; тренінгів, дискусій, організації науково-практичної конференції («ХІІІ Розумовські зустрічі»).

Сівєрський інститут – учасник Української сторони Платформи громадянського суспільства (УСПГС) з часу її утворення (робоча група № 3) та Національної платформи Форуму громадянського суспільства Східного партнерства (робоча група 1).

Основні досягнення та проекти, виконані за звітний період:

1. У жовтні 2024 р. Сівєрський інститут розпочав реалізацію проекту «Стратегічне планування в Сумській, Харківській та Чернігівській областях» в рамках Проекту USAID «ГОВЕРЛА». Він передбачав:

- підвищення спроможності обраних місцевих органів самоврядування з Сумської, Чернігівської та Харківської областей для ведення розробки всіх необхідних стратегічних документів: соціально-економічного профілю громади, стратегії розвитку громади, план заходів із її реалізації, стратегічної екологічної оцінки;
- сприяння залученню громадян з цільових громад до стратегічного планування, сприяння ефективним механізмам взаємодії між урядом та громадськістю.

Щодо продуктів – передбачалося підготувати 30 пакетів стратегічних документів, а саме: профіль, стратегія, план заходів із реалізації, звіт SEO, презентаційна версія стратегії та ПЗР (в power-point). Крім того, не менше 20 організацій громадянського суспільства мали взяти участь в адвокаційних заходах (у рамках проекту).

Цільова громади:

Сумська область – Лебединська, Липова Долина ТГ, Попівська, Тростянецька, Чернечина, Нижня Сироватка, Глухівська, Боромлянська, Комишанська, Березівська;

Харківська область – Барвінківська, Донцівська, Ізюмська, Красноградська, Краснокутська, Вільхуватська, Лозівська, Нова Водолага, Слобожанська, Високівська;

Чернігівська область – Варвинська, Козелецька, Носівська, Талалаївська, Добрианська, Городнянська, Бахмацька, Ріпкинська, Ічнянська, Новобасанська.

У листопаді – грудні 2024 р. були проведені; вступна конференція, опитування жителів та підприємців вище зазначених громад, фокус-групи для вивчення потреб бенефіціарів, зібрані дані соціально-економічного аналізу громад (на їх основі 30 профілів були підготовлені у січні наступного року).

2. У травні – жовтні 2024 р. за підтримки фонду Ганса Зайделя та спільно з Чернігівським регіональним центром підвищення кваліфікації, Чернігівським регіональним відділенням АМУ реалізовано проєкт «Посилення стійкості територіальних громад Чернігівської області за умов війни та відновлення». Він складався із п'яти діалогових зустрічей для голів територіальних громад, їхніх заступників, секретарів виконкомів рад Чернігівської області:

- ✓ перша: «Основні новели Закону України “Про адміністративну процедуру”» (16–17.05.2024) – 40 учасників;
- ✓ друга: «Цифровізація в органах місцевого самоврядування: основні переваги та виклики» (11–12.06.2024) – 45 учасників;
- ✓ третя: «Встановлення та розвиток міжнародного партнерства територіальних громад» (17–18.07.2024) – 32 учасники;
- ✓ четверта: «Нові рішення в плануванні та проєктуванні розвитку населених пунктів, їх архітектури та будівництві» (15–16.08.2024) – 40 учасників.
- ✓ п'ята: «Як працювати з фондами, спрямованими на відновлення України та підготовку вступу країни-кандидата до ЄС» – 46 учасників.

У підсумку учасниками проєкту стали 203 посадовці (16 державних службовців, 187 посадових осіб місцевого самоврядування). До викладання були залучені 11 національних експертів

3. 28 – 29 листопада 2024 р. проведено щорічну міжнародну науково-практичну конференцію XIII «Розумовські зустрічі» – (за підтримки фонду Ганса Зайделя). Співорганізатори – Сіверський інститут регіональних досліджень, Чернігівський регіональний центр підвищення кваліфікації, Школа врядування Острозької академії за організаційного сприяння Чернігівської обласної державної адміністрації та обласної ради. Підтримка – від Hanns Seidel Stiftung Ukraine.

Всього – 102 учасника, з яких 81 – очно, 21 – дистанційно (така можливість була передбачена). Серед очних учасників – представники 22 громад Чернігівської області, в цілому – представлено 9 областей України (Херсонська, Запорізька, Кіровоградська, Київська, Івано-Франківська, Тернопільська, Львівська, Рівненська, Чернігівська) та м. Київ. Серед міжнародних учасників – спікер з Польщі (очно). Особливість конференції – змішаний, очно-дистанційний формат. Віддалене підключення здійснювалося за допомогою комунікаційної платформи ZOOM й мало допоміжний характер. Зазначимо, що кількість очних учасників значно перевищила тих, хто взяв участь дистанційно.

Всього відбулося п'ять панельних дискусій: «Геополітика та Хартленд: до чого тут історія Чернігово-Сіверщини?», «Оновлена державна стратегія регіонального розвитку на 2021–2027 роки: ключові новації, проблеми її реалізації, врахування потреб громад України у реконструкції та відновленні», «Як Російсько-українська війна змінює Україну. Суспільство та ветерани», Освіта майбутнього як фактор сталого розвитку територій», «Співпраця України з Європейським Союзом: нові можливості для територіальних громад та регіонів». Серед їх учасників – Пьотр Кульпа, Ігор Романенко, Лариса Івшина, Сергій Лепявко, Ігор Кондратьєв, Геннадій Єфіменко, Василь Куйбіда, Михайло Поживанов Андрій Новак, Юрій Ганущак, Сергій Джердж, Євген Магда та ін. Поза панельними дискусіями було презентовано проєкт порятунку «Покорщини». З доповіддю виступила Ганна Бондар – народний депутат

України (м. Київ), заслужений архітектор України. Подія висвітлювалася на сайті газети «День» («Розумовські зустрічі» стали брендом // День. – 2024. – 3 грудня <https://day.kyiv.ua/article/den-ukrayiny/rozumovski-zustrichi-staly-brendom>)

Видавнича діяльність:

1. В 2024 р. щорічник «Розумовські зустрічі» (видають Чернігівський регіональний центр підвищення кваліфікації та Сіверський інститут) пройшло перереєстрацію – рішення Національної ради України з питань телебачення та радіомовлення № 2052 від 13.06.2024, протокол № 18, ідентифікатор медіа – R30-0462.
2. Видано № 11 збірника «Розумовські зустрічі». В черговому випуску – 22 статті з двох блоків питань: 1. проблеми еволюції державної служби та децентралізації влади в Україні в умовах викликів сьогодення (13); 2. історичний досвід (світовий та вітчизняний) державного управління (9).

У кількох статтях першого розділу порушуються питання нинішньої російсько-української війни. Зокрема, мовиться про окремі аспекти реінтеграцію деокупованих територій на прикладі Херсонської області – пропонує засоби для відновлення цих територій. В іншому матеріалі аналізуються державні механізми психологічної підтримки та соціальних програм, які допомагають громадянам справлятися з наслідками війни. Звертається увага на проблематику колабораціонізму, аналізуються правові аспекти таких дій та їхній вплив на суспільство. Розглядаються питання демократичної освіти дорослих і ролі дорадчих нарад у громадах, що можуть сприяти більш активній участі громадян у державному житті. Як геополітичний тригер розглядається вступ України до НАТО. Це питання аналізується в контексті стратегічного планування та співпраці з міжнародними партнерами. Поважне місце в збірнику зайняла тематика інформаційних війн та їх впливу на національну ідентичність, в тому числі використанню з цією метою в сучасних конфліктах історії та ін.

Другий розділ видання присвячений історичному досвіду державного управління – як українському, так і зарубіжному. Зокрема йдеться про поновлення інституційної ролі Чернігова як державного центру сходу Європи та Руської землі за правління князя Мстислава Володимировича, правління його наступників – династії Святославовичів. Порушуються питання вибору органів місцевого самоврядування північних повітів Чернігівської губернії (наприкінці 1917 р. всі міські думи та повітові земства на цих теренах ухвалили рішення про визнання своєї приналежності до України), генерального писарства ради Народних міністрів УНР, земельної реформи гетьмана Павла Скоропадського та ін. Щодо практик інших країн – розглядається європейський досвід підтримки проблемних територій.

Щорічник «Розумовські зустрічі» поширюється, насамперед, серед книгозбирень Чернігівської області та низки бібліотек за її межами. Електронна версія надсилається до всіх органів державної влади та місцевого самоврядування області, а також до закладів системи професійного навчання державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування.

Організаційна структура:

Посада	П.І.Б.
Директор, голова Ради Організації	Лепявко Сергій Анатолійович
Заступник голови Ради Організації	Бойко Володимир Миколайович
Голова наглядової ради	Гринь Дмитро Костянтинович
Директор проєктів	
Бухгалтер	Котляр Олена Олексіївна

Загальна чисельність організації у 2024 році – **12 осіб**.

Основні сектори, де працює організація та клієнти:

- громадський сектор та медіа;
- місцевий розвиток та регіональний розвиток;
- екологія, зокрема – процедура стратегічної екологічної оцінки;
- європейська та євроатлантична інтеграція;
- система органів державної влади та місцевого самоврядування;
- наукова та викладацька спільнота;
- мале та середнє підприємництво.

Партнери (коаліції, мережі):

1. Центр інформації та документації НАТО в Україні;
2. Міжнародний Фонд «Відродження»;
3. Фонд Ганнса Зайделя;
4. Програма ПРООН;
5. IREX;
6. Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Чернігівської облдержадміністрації;
7. Департамент економічного розвитку Чернігівської облдержадміністрації;
8. Чернігівська регіональне відділення Асоціації міст України;
9. Чернігівський історичний музей імені В.В. Тарновського;
10. Чернігівський регіональний центр підвищення кваліфікації;
11. Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека;
12. Мережа центрів європейської інформації України;
13. Українська національна платформа Форуму громадянського суспільства Східного Партнерства;
14. Платформа громадянського суспільства Україна–ЄС;
15. Асоціація гмін басейну річки Віслока;
16. Фондація Розвитку Місцевої Демократії (FRDL, Республіка Польща);
17. Проект USAID ГОВЕРЛА
18. «Європейський діалог» (Львів);
19. Агенція регіонального розвитку Чернігівської області

Інформація про донорів

1. Проект USAID ГОВЕРЛА.
2. Представництво Фонду Ганнса Зайделя в Україні;

Фінансовий звіт (включаючи фінансові показники організації)

Всього за 2024 р. Сіверським інститутом одержано коштів у сумі **2 081 691,07 грн.**

З них впродовж року організацією використано:

1.	Обладнання	1.1. Зовнішній жорсткий диск	5737,98
	Всього за статтею:		5737,98
2.	Матеріальне забезпечення	2.1. Витратні матеріали для оргтехніки	-
		2.2. Витратні матеріали для утримання офісу	-
		2.3. Канцприладдя	-
		2.4. Поштові витрати	3780,00
	Всього за статтею:		3780,00
3.	Інші витрати	3.1. Банківські послуги	360,00

	3.2. Поліграфічні послуги для проведення заходів (макетування, тиражування, копіювання тощо)	
	3.3. Поточні поліграфічні послуги організації, пов'язані із загальною проектною діяльністю (банер з конструкцією, календарі)	29600,00
	3.4. Послуги зв'язку (телефон, факс), пов'язані із загальною проектною діяльністю	-
	3.5. Послуги провайдера Інтернет, пов'язані із загальною проектною діяльністю	-
	3.6. Послуги фізичних осіб-підприємців з проведення опитування	756000,00
	3.7. Послуги фізичних осіб-підприємців, пов'язані із загальною проектною діяльністю (послуги адміністративного персоналу)	292337,83
	3.8. Послуги для проведення прикладних досліджень	-
	3.9. Розміщення матеріалів в друкованих ЗМІ (оголошення та повідомлення)	-
	3.10. Канцелярські товари для учасників заходів	142477,92
	3.11. Харчування учасників заходів	29625,00
	3.12. Транспортні послуги, пов'язані із загальною реалізацією проекту	-
	Всього за статтею:	1250400,75
	Використано у 2024 р.	1 259 918,73

Контактна інформація

Поштова адреса організації	пр-т Миру, 43, м. Чернігів, 14000
Телефон, факс	+380462 676052 +38067 7979946
Веб-сайт, електронна пошта	https://siverinstitute.vercel.app ; siverian@gmail.com
Сторінка у Facebook	https://www.facebook.com/profile.php?id=100064470768944

Директор Інституту

С.А. Лепявко